

raadsmededeling

zaak/onderwerp Z-14-02829 / Overdracht Klinkenbergerplas
portefeuillehouder J. Roeffen
team Beheer en Onderhoud
opgesteld door P. van Minnen
datum/voorstel nr 08 oktober 2014 /

Geachte raad,

Bij brief van 30 september 2014 hebben wij u geïnformeerd over onze intentie om het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas over te nemen van de provincie Zuid-Holland.

Wij hebben in die brief gemeld dat voordat wij een definitief besluit nemen wij uw raad in de gelegenheid stellen om wensen en bedenkingen kenbaar te maken conform artikel 169 lid 4 van de Gemeentewet en de Financiële verordening gemeente Oegstgeest 2014. Daarbij hebben wij aangegeven dat op korte termijn een raadsmededeling zou volgen met nadere informatie zodat u beschikt over de benodigde informatie om wensen en bedenkingen kenbaar te maken. Deze raadsmededeling strekt daartoe.

Wij verzoeken uw raad om uiterlijk op 27 oktober 2014 uw eventuele wensen en/of bedenkingen kenbaar te maken aan ons college. Indien wij op de voornoemde datum geen wensen en/of bedenkingen hebben ontvangen gaan wij ervanuit dat u de in deze brief omschreven intentie van het college steunt.

Wij realiseren ons daarbij dat een langere reactietermijn wenselijker zou zijn geweest, maar de provincie Zuid-Holland wil nog dit jaar de juridische overdracht van de PRG's geregeld hebben. Daarbij komt dat de onderhandelingen om te komen tot waar we nu staan uiteraard ook enige tijd in beslag hebben genomen. Wij verwijzen daarbij specifiek naar de afspraken over wat de provincie Zuid-Holland vanuit haar verantwoordelijkheid nog zal afronden ten aanzien van de 'kleine plas', de zichtwal en het 'horeca-dossier' (zie voor meer informatie paragraaf 3).

Uiteraard zullen wij – indien wij daadwerkelijk besluiten tot overname van het eigendom van De Klinkenbergerplas – de financiële gevolgen ter verwerking aan u voorleggen middels een begrotingswijziging.

1. Uitgangspunten van de provincie Zuid-Holland

Het recreatiegebied De Klinkenbergerplas ligt op het grondgebied van de gemeente Oegstgeest en is eigendom van de provincie Zuid-Holland. Het betreft een zogenoemd 'provinciaal recreatiegebied' (PRG).

In oktober 2011 is de nota 'Toekomstig beheer van de recreatiegebieden' vastgesteld door het College van Gedeputeerde Staten. Een belangrijk uitgangspunt dat in deze nota naar voren komt is de provinciale sturingsfilosofie 'provinciaal wat moet, lokaal wat kan'. In deze nota wordt deze sturingsfilosofie ten aanzien van PRG's als volgt geconcretiseerd; *"De (samenwerkende) gemeenten zijn in eerste lijn verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het groen en het beheer"*.

In april 2013 is vervolgens de Nota uitgangspunten overdracht Provinciale Recreatiegebieden verschenen. Daarin is opgenomen dat PRG's met een recreatiefunctie (die geen deel uitmaken van de Ecologische Hoofdstructuur), waaronder De Klinkenbergerplas, in beginsel aan gemeenten worden overgedragen. Uitgangspunt daarbij is dat de provincie ook het beheer van deze gebieden afkoopt, omdat de provincie het beheer van recreatiegebieden niet ziet als provinciale kerntaak.

2. Beleidsuitgangspunten van de gemeente Oegstgeest

Het overnemen van het eigendom (en daarmee ook het beheer) van recreatiegebied De Klinkenbergerplas past goed bij de volgende beleidsuitgangspunten van de gemeente Oegstgeest;

- In het Groenbeleid 2011-2015 is De Klinkenbergerplas benoemd als kernkwaliteit (liggend in de hoofdgroenstructuur), in de zin van een voorbeeld van een (recreatief) gebied dat de kwaliteit van de leefomgeving in Oegstgeest vergroot.

Een van de speerpunten uit het Groenbeleid is het versterken van de hoofdgroenstructuur door de ecologische kwaliteit van het groen te vergroten. Andere speerpunten zijn het bevorderen van het recreatief gebruik van het groen en het uitbreiden van recreatieve voorzieningen, met name die voorzieningen die zijn verbonden met groen en water.

Het verkrijgen van het eigendom van een dergelijke kernkwaliteit als de Klinkenbergerplas is daarmee van strategisch belang op grond van het Groenbeleid 2011-2015.

- Eén van de 'rode draden' uit de Toekomstvisie is het 'benutten van potentieel', waarbij onder andere bedoeld wordt op het 'fysieke potentieel' (waaronder het groen). Het verkrijgen van het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas stelt ons maximaal in staat om het potentieel van dat gebied te benutten. Zeker nu aan de overname een investeringsprogramma voor dit gebied is gekoppeld (zie paragraaf 3).

Een andere 'rode draad' uit de Toekomstvisie is 'verbindingen leggen', waaronder mede wordt verstaan het 'leggen van de fysieke verbinding' door wegen, groen en water op elkaar aan te sluiten. Het verkrijgen van het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas stelt ons maximaal in staat om deze fysieke verbinding te leggen.

In de Toekomstvisie is ook het thema 'Het groen is van iedereen' opgenomen. In de Toekomstvisie staat ten aanzien van dat thema onder andere dat "Oegstgeest dient uit te groeien tot een verbindende schakel in de regionale groen- en waterstructuur". Het verkrijgen van het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas stelt ons in staat maximaal te sturen op deze ambitie en biedt ook de meeste waarborgen qua openbare toegankelijkheid.

Tot slot valt in de Toekomstvisie ook het volgende te lezen;

"De gemeente Oegstgeest wil bijdragen aan een sterkere regio met een actieve deelname aan de totstandkoming van regionaal beleid. Voor veel zaken geldt immers: als het goed is voor de regio, is het goed voor Oegstgeest en omgekeerd. Denk hierbij ook aan de werkgelegenheid, de bereikbaarheid van de regio als groter geheel en de groenverbindingen."

Het verkrijgen van het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas past goed bij deze ambitie om als actieve partner in de regio te opereren, specifiek op het gebied van groenverbindingen. Daarbij komt dat wij in een latere fase het beheer zoveel mogelijk aan de samenleving willen overdragen, hetgeen goed past bij het ook in de begroting opgenomen uitgangspunt van een primaire rol van de samenleving en een faciliterende en verbindende rol van de overheid.

3. Samenwerking 'Samen voor Groen'

De gemeenten Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Teylingen, de provincie Zuid-Holland, Holland Rijnland, het Hoogheemraadschap Rijnland en de Groene Klaver werken via het programma 'Samen voor Groen' aan het behoud en toegankelijk maken van het landschap in de regio.

Binnen deze samenwerking is gesproken over de overdracht van PRG's in deze regio, waaronder recreatiegebied De Klinkenbergerplas. De intentie van het college tot overname van het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas houdt daarbij de intentie tot het maken van concreet de volgende afspraken in (de samenwerkingspartners hebben deze intentie ook);

- Er vindt een onafhankelijke taxatie van de waarde van de PRG's plaats, waarna de PRG's tegen deze taxatiewaarde aan de gemeenten worden overgedragen. De taxatie is gebaseerd op de actuele situatie (achterstallig onderhoud heeft daarmee een waardedrukkend effect).

De provincie Zuid-Holland betaalt een afkoopsom van 20 maal de jaarlijkse beheerkosten (minus de beheerkosten die de gemeenten nu al dragen). Met dat bedrag moet ook eventueel achterstallig onderhoud worden weggewerkt.

De afkoopsom ten aanzien van de beheerkosten wordt daarbij in één keer voldaan aan de gemeente Oegstgeest, zodat uit die afkoopsom ook de aankoop van De Klinkenbergerplas kan worden voldaan. Wij gaan er op basis van de inschatting van de provincie Zuid-Holland op dit moment vanuit dat deze aankoop gelijk is aan circa 5 maal de jaarlijkse beheerkosten, waardoor per saldo een afkoopsom van 15 maal de jaarlijkse beheerkosten resteert.

- De provincie Zuid-Holland blijft verantwoordelijk om (zo mogelijk vóór overdracht) te zorgen voor;
 - Afronding van de kleine plas en het in dat kader onder andere opleveren van de zichtwal, het aanbrengen van beplanting op de zichtwal en het gebied tussen de plassen en het grondwerk langs een deel van het spoor.
 - Afronding van het 'horeca-dossier' rondom De Klinkenbergerplas, hetgeen zowel de juridische en financiële afwikkeling met de eerdere exploitant als de juridische en financiële afwikkeling met een nieuwe exploitant betreft. Het horecagedeelte wordt dan ook niet overgedragen aan de gemeente Oegstgeest maar separaat verkocht.
- De provincie Zuid-Holland investeert (in de vorm van cofinanciering van 50%) in de regio maximaal 8 miljoen euro (exclusief de kosten van afkoop van beheer) in een groen-recreatieve kwaliteitsimpuls op basis van een vast te stellen Uitvoeringsprogramma Leidse Ommelanden 'Samen voor Groen'. Vanuit Holland Rijnland zal hierin ook geïnvesteerd worden (in de vorm van cofinanciering van 25%).

De afspraak daarbij is dat gemeenten die een afkoopsom ontvangen deze afkoopsom, naast inzet ten behoeve van de beheerkosten, inzetten ten behoeve van financiering van dit Uitvoeringsprogramma. Daarbij mag de afkoopsom primair benut worden ten behoeve van projecten binnen dit programma op het eigen grondgebied van de desbetreffende gemeente. Als daarna nog middelen resteren dan worden deze aan de regio overgedragen om andere projecten binnen dit programma mogelijk te maken.

Onderdeel van dit Uitvoeringsprogramma is op Oegstgeester grondgebied het project 'Klinkenbergerplas'. Het is aan de projectgemeenten (ten aanzien van het hiervoor genoemde project is dat de gemeente Oegstgeest) om een projectplan hiervoor in te dienen (inclusief begroting) bij de regionale stuurgroep met een concreet voorstel ten aanzien van de groenrecreatieve kwaliteitsimpuls.

Stel bijvoorbeeld dat de gemeente Oegstgeest ten aanzien van recreatiegebied De Klinkenbergerplas een projectplan indient ter grootte van 800.000 euro dat wordt goedgekeurd, dan betaalt de gemeente Oegstgeest daarvan dus 200.000 euro (25%), Holland Rijnland 200.000 euro (25%) en de provincie Zuid-Holland 400.000 euro (50%).

Wij zetten er daarbij ten aanzien van recreatiegebied De Klinkenbergerplas op in om de groenrecreatieve kwaliteitsimpuls in het gebied zodanig vorm te geven dat dit ook ruimte biedt voor verlaging van de beheerkosten. Overdracht van het beheer aan andere partijen (bijvoorbeeld een natuurorganisatie) kan daarbij ook nog versterkend bijdragen aan verlaging van de beheerkosten. Ook andere gemeenten die een PRG overgedragen krijgen willen op deze wijze gaan handelen.

Hierdoor snijdt het mes aan twee kanten; er vindt een regionale groenrecreatieve kwaliteitsimpuls plaats waarbij gemeentelijke middelen worden verviervoudigd (gemeenten dragen zelf 25% bij, Holland Rijnland draagt 25% bij en de provincie Zuid-Holland draagt 50% bij) en tegelijkertijd worden de beheerkosten verlaagd.

Wij verwachten dat door deze verlaging van de beheerkosten het mogelijk is om onze eigen investering in het project 'Klinkenbergerplas' te betalen vanuit de hiervoor benoemde afkoopsom vanuit de provincie Zuid-Holland. Uiteraard komen wij op een later moment bij u terug wanneer concrete projectvoorstellen zijn uitgewerkt. Het is dan immers de bevoegdheid van uw raad om van uw budgetrecht gebruik te maken in het kader van dit project en eventuele andere projecten.

4. Financiële inschattingen

Op dit moment is het nog te vroeg om tot een concrete financiële vertaling te komen. Gelet op de fase waarin de besluitvorming op dit moment verkeert is dat echter ook te verklaren; er moeten nog diverse zaken nader worden uitgewerkt maar de contouren zijn op dit moment al wel duidelijk. Wij leggen uw raad zoals hiervoor aangegeven nog een concreet projectvoorstel voor ten aanzien van de investering in het beoogde project (onderdeel 6 van onderstaande tabel) en eventuele andere projecten, zodat u op die onderdelen in een latere fase van uw budgetrecht gebruik kunt maken.

Desalniettemin willen wij u in deze fase wel deelgenoot maken van de voorlopige financiële inschattingen van ons college, zodat u ook op financieel vlak uzelf een globaal beeld kunt vormen;

	ONDERDEEL	BEDRAG
	Beheerkosten	
1	Jaarlijkse provinciale beheerkosten De Klinkenbergerplas (gebaseerd op begroting t.a.v. de Klinkenbergerplas van de provincie Zuid-Holland)	€ 148.000,- (circa)
2	Huidige bijdrage vanuit de gemeente Oegstgeest ten aanzien van de beheerkosten	€ 61.000,- (circa)
3	Inschatting ten aanzien van het bedrag dat de provincie Zuid-Holland als 'jaarlijks te compenseren beheerkosten' aanmerkt.	€ 80.000,-

Afkoopsom en te investeren bedragen		
4	Verwachte afkoopsom beheerkosten (gebaseerd op 20 maal de 'jaarlijks te compenseren beheerkosten' zoals opgenomen onder punt 3)	€ 1.600.000,-
5	Geraamde aankoopsom recreatiegebied De Klinkenbergerplas	€ 400.000,-
6	Verwachte investering in recreatiegebied De Klinkenbergerplas (gemeentelijke bijdrage = 25% van totaalinvestering)	€ 300.000,- (hefboom zorgt voor aanvullende financiering van; - € 300.000,- (RIF Holland Rijnland) - € 600.000,- (Provincie Zuid-Holland in totaal is daarmee 1,2 miljoen euro beschikbaar)
7	Afkoopsom beheerkosten minus aankoopsom en verwachte investering in De Klinkenbergerplas (punt 4 minus 5 minus 6 in deze tabel) (bedrag beschikbaar voor opvang beheerkosten en inzet t.b.v. andere projecten conform afspraken zoals opgenomen in paragraaf 3)	€ 900.000,-

Met nogmaals de uitdrukkelijke kanttekening dat de hiervoor gepresenteerde bedragen inschattingen zijn op basis van eerste verkenningen, waarbij de komende maanden de nadere onderhandelingen en planontwikkeling dienen plaats te vinden, is de verwachting dat er een bedrag van 900.000 euro beschikbaar zal komen.

Dit bedrag kan worden ingezet voor opvang van de beheerkosten (waarbij het uitgangspunt is om deze fors te verlagen) en investeringen (zie punt 6) conform de regionale afspraken zoals opgenomen in paragraaf 3.

5. Eindafweging

Op basis van de voorgaande paragrafen komen wij tot de volgende eindafweging;

- Vanuit beleidsmatig perspectief is de overname van het eigendom van recreatiegebied De Klinkenbergerplas een belangrijke kans. Zeker als daarbij in ogenschouw wordt genomen dat de afspraken die wij voornemens zijn in dat kader te maken zorgen voor een groenrecreatieve kwaliteitsimpuls (waarbij onze middelen worden verviervoudigd).
- Vanuit financieel perspectief zien wij dat de overname zowel kansen als uitdagingen biedt. Een grote kans is het beschikbaar komen van een aanzienlijke hoeveelheid middelen om te investeren in de hiervoor genoemde projecten in het kader van de groenrecreatieve kwaliteitsimpuls.

Een uitdaging betreft de beheerkosten. Hoewel wij verwachten dat het mogelijk is de beheerkosten te verlagen, moet dit in de praktijk nog gerealiseerd worden. Hierbij zetten wij er op in de groenrecreatieve kwaliteitsimpuls in het gebied zodanig vorm te geven dat dit ook ruimte biedt voor verlaging van de beheerkosten. Ook overdracht van het beheer aan andere partijen (zoals natuurorganisaties) kan bijdragen aan verlaging van de beheerkosten. Mocht het echter om wat voor reden dan ook niet lukken de beheerskosten te verlagen, dan zullen deze binnen de begroting moeten worden gedekt.

Het voorgaande afwegende leidt tot de intentie van ons college om over te gaan tot overname van recreatiegebied De Klinkenbergerplas van de provincie Zuid-Holland conform de voorgenomen afspraken in paragraaf 3.

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van Oegstgeest
de secretaris

J.W. van Tuijl

de burgemeester

drs. J.B. Waaijer